

KRONIKA KUPIECKA

Urzednicy państwowi kierują izbą przemysłowo-handlową w Gdyni Żydów nie ma, jest 13 rotarian

Struktura gospodarcza Pomorza jest strukturą o wiele zdrowszą, niż w większości ziem polskich. Przede wszystkim życie gospodarcze Pomorza jest w o wiele wyższym stopniu polskie, niż to ma miejsce w całej Polsce poza ziemiami zachodnimi. Element żydowski dopiero ostatnio zaczyna tam napływać, silnie zaś przed wojną wpływy niemieckie zostały w znacznym stopniu zlikwidowane.

Dopiero na tym zdrowym podłożu zaczynają rozwijać się pewne ośrodki kapitalistyczne, nacecnowane wszystkimi wagami właściwymi wielkiemu kapitalizmowi. Przede wszystkim rozróżniają się one w Gdyni, której niezwykle szybki rozwój stwarza dogodne warunki dla powstawania tego rodzaju ośrodków. Powstają tam więc ośrodki zarówno kapitalizmu międzynarodowego, jak i kapitalizmu narodowego.

W tych warunkach samorząd przemysłowo-handlowy na Pomorzu reprezentowany przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Gdyni, posiada do pewnego stopnia zdrowsze formy, niż w innych częściach kraju. Większość radców, to jeszcze przedstawiciele rdzennego handlu i średniego przemysłu pomorskiego. Z czasem jednak element napływowy zaczyna odgrywać coraz to większą rolę, a czynnik międzynarodowy zarzucając swe sieci na miejscowych działaczy gospodarczych.

16 PRZEDSTAWICIELI OBCEGO KAPITAŁU

Radców reprezentujących obcy kapitał mamy w tej chwili na terenie Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni — 16-tu na ogólną ilość 60-ciu. W sekcji handlowej do nich zaliczyć należy: Jerzego Hildta, dyrektora oddziału gdynskiego Powszechnego Banku Związkowego w Gdyni; bankiem tym, jak wiadomo, kierują kapitały austriackie i belgijskie, a dyrektorem naczelnym jest „admiral” Wacław Fajansa. Służną jest więc rzeczą, że jego reprezentant jest radcą Izby Przemysłowo-Handlowej, mającej swą siedzibę nad polskim morzem. Drugim przedstawicielem kapitału obcego w sekcji handlowej jest Jerzy Tyminiecki, reprezentant firmy cementowej Firley, kierowanej przez Kuttana.

W sekcji przemysłowej mamy czterech reprezentantów obcego kapitału. A więc inż. Tadeusz Kiślinski — dyrektor polsko-belgijskich zakładów „Polchem”, kierowanych przez tegoż „admirala” Wacława Fajansę i Feliksa Wiślickiego. Współwłaścicielem zakładów „Polchem” jest spółka belgijska „Société General d'Industrie en Pologne”, posiadająca dwie trzecie akcji „Polchemu”. Drugim przedstawicielem obcego kapitału jest inż. Jan Podraszkowski, dalej wymienić należy inż. Władysława Tołkaczę, dyrektora fabryki sody w Matwacz, będącego właścicielem zakładów „Solvay” w Polsce, wreszcie inż. Tadeusza Gayczaka, członka zarządu sp. akc. „Kabel Polski”, będącego właścicielem „Sily i Swiatla”, którym kierują kapitały belgijskie.

Większość przedstawicieli obcego

kapitału, bo aż 10-ciu zasiada w sekcji żeglugowo-portowej. Są nimi m. in. wiceprezes Izby Feliks Kollat, członek Rady Nadzorczej Powszechnego Banku Związkowego, o którym pisaliśmy wyżej, a jednocześnie pracujący w szeregu przedsiębiorstwach państwowych; inż. Napoleon Korzon, prezes honorowy Izby, dyrektor „Pol-skarob” — Polsko-Skandynawskiego Towarzystwa Transportowego, które jest własnością „Roburu”, a więc jest kierowane przez Faltera; inż. Mirosław Laurecki — dyrektor „Skarbo-polu”, będącego własnością Polskich Kopalni Skarbowych na Górnym Śląsku, w których udział kapitału francuskiego wynosi 50 procent; Franciszek Marszał, kierownik „Bergenske Baltic Transport”; wiceprezes Izby inż. Władysław Rawicz-Szczerbo, członek Rady Nadzorczej Sp. Akc. „Export” kierowany przez słynnego Eitigona.

13 ROTARIAN

Wśród radców Izby gdynskiej nie ma Żydów, ale widzimy za to członków Rotary Clubu. Jest ich aż 13-tu na 60-ciu radców, gdy w Izbie warszawskiej jest ich tylko 11 na 96. Wśród rotarian spotkamy szereg znanych nazwisk, o których pisaliśmy wyżej. A więc do Rotary należą: inż. Tadeusz Gayczak, inż. Tadeusz Kiślinski, Witold Jasniński, Feliks Kollat. Ponadto jednak spotkamy tu nowe nazwiska, gdyż Rotary rozciągnął swe macki również na przedstawicieli polskiego przemysłu i handlu na Pomorzu. Tu trzeba wymienić jako rotarystów inż. Stefana Ciszewskiego, współwłaściciela fabryki wyrobów elektrotechnicznych w Bydgoszczy, Jana Macka, dyrektora fabryki krzesel Gościńca, inż. Franc. Skąpskiego, członka Rady Nadzorczej biura budowlanego „F. Skąpski i S-ka”, inż. Stanisława Zawadzkiego członka zarządu „Lloyd Bydgoskiego”, który piastuje nawet wysoki urząd wiceprezesa Rotary Clubu w Bydgoszczy, wiceprezesa Izby, Bronisława Kentzera, prezesa Britholu, prezesa Stow. Kupców dla handlu kolonialnego „Hakol”, współwłaściciela Domu Towarowego w Bydgoszczy; Bronisława Zamłarę właściciela hurtowni olejów mineralnych w Bydgoszczy; Lucjana Byczkowski członka zarządu Warszawskiego Tow. Transp. w Gdyni; Aleksandra Leszczyńskiego, członka Rotary Clubu w Warszawie i Juliana Rummla dyrektora firmy „Kummel i Burton w Gdyni”, piastującego wysoki urząd prezesa Rotary Clubu w Gdyni.

55 URZEDNIKÓW PAŃSTWOWYCH

Widzimy również wśród radców Izby Przedstawicieli kapitału państwowego. Rzecz ciekawą jest, że wszyscy są jednocześnie przedstawicielami kapitału międzynarodowego, bądź też członkami Rotary Clubu. Tu przede wszystkim trzeba wymienić prezesa Stanisława Tora, naczelnego dyrektora „Pagedu”, dawnego markiste, a obecnie członka zarządu Rotary Clubu w Gdyni. Obok niego trzeba wymienić dwóch wiceprezesów

Izby, a mian. p. Feliksa Kolata, o którym pisaliśmy już wyżej, jako o współpracownika Wacława Fajansę i członka Rotary Clubu, a obecnie do jego charakterystyki musimy dodać to, że jest on dyrektorem Polsko-Brytyjskiego Tow. Okrętowego, w którym udział Skarbu Państwa wynosi 91 procent oraz dyrektorem Żegluga Polskiej, będącej w całości własnością Skarbu Państwa. Drugim wiceprezesem, zajmującym stanowiska w przedsiębiorstwach państwowych, jest współpracownik Eitigona, Władysław Rawicz-Szczerbo, wiceprezes Rady Nadzorczej Żegluga Polskiej. Dwaj pozostali urzędnicy państwowi, będący radcami Izby, nie zajmują już kierowniczych stanowisk w Izbie, są nimi: Władysław Grabowski, dyrektor oddziału miejskiego BGK, a jednocześnie członek Rotary Clubu w Gdyni, oraz wymieniony już wyżej inż. Mirosław Laurecki.

Jest rzeczą niezwykle charakterystyczną, że przedstawiciele kapitału państwowego w Izbie są w ten czy inny sposób związani z czynnikami międzynarodowymi. Jest to objaw występujący nie tylko na terenie Gdyni. — W tych warunkach trudno się dziwić, że polityka przedsiębiorstw państwowych nie stoi na wysokości zadania. Tylko 34 radców jest wolnych od wpływów obcych.

PRZEWAGA URZEDNIKÓW

Wpływy obce są jeszcze silniejsze na terenie prezydium Izby. Prezesem Izby jest wymieniony już wyżej Stanisław Tor, dyrektor naczelny „Pagedu”, bo przecież przy dzisiejszych trudnych warunkach trudno postawić na czele Pomorza; na co prawda mamy szereg radców z Pomorza, stosunki są więc lepsze niż gdzieś indziej, są lepsze np. niż w pewnym oddziale Banku Polskiego na Pomorzu, gdzie po zało-

żeniu go sprowadzono z Warszawy nie tylko wszystkich urzędników z dyrektorem na czele, ale również i wszystkich woźnych; w Izbie Przem. Handlowej w Gdyni tak daleko trudno się było posunąć, bądź co bądź jest to przecież samorząd.

Spółród 6-ciu wiceprezesów, 3-ch ma powiązanie międzynarodowe. Są nimi: Bronisław Kentzer, znany kupiec pomorski, będący jednak członkiem Rotary Clubu; Feliks Kolat również członek Rotary Clubu i reprezentant obcych kapitałów, oraz inż. Władysław Rawicz-Szczerbo, również przedstawiciel obcych kapitałów. — Większość więc prezydium, bo 4 na 7 — to nie są ludzie całkowicie niezależni.

O unarodowienie życia gospodarczego walczyć musi całe polskie społeczeństwo

Postawa bierności jest zaprzeczeniem postępu i walki, gdyż za wiera w sobie zbyt dużo wygodnictwa, a brak jej czynu. Życie zaś zna tylko jedną wartość i jed- no zwycięstwo w swych szrankach — czyn. Czyn konsekwentny, codzienny, wytrwały.

Naród nasz stanął na wszystkich frontach do walki o samowy starczalność gospodarczą i polityczną. W pierwszym szeregu walczących, obok wielu innych, kroczą od szeregu lat Związek Obrony Przemysłu Polskiego w Poznaniu oraz Związek Polski (Związek Popierania Polskiego Stanu Posiadania).

Z ŻYCIA ORGANIZACJI KUPIECKICH

KURSY DLA SPRZEDAWCÓW SKLEPOWYCH

W dniu 10 bm. odbyło się w S. K. P. otwarcie 2-ch kursów p. n. „Rozmowy sprzedażowe”, zorganizowanych przez S. K. P. dla sprzedawców branży winno-kolonialnej i sprzedawców branży metalowej, galanterii żelaznej i naczyń kuchennych.

Otwarcia dokonał prezes Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupieckich Polskiego p. Henryk Brun, który w krótkim przemówieniu wyjaśnił cel kursów, następnie kierownik kursów p. Wł. Cwikiel omówił program obydwóch kursów.

Po uroczystym otwarciu nastąpił dwugodzinny wykład na temat zasad techniki obsługi klienta.

PRZEDSTAWICIELE HANDLOWI WE LWOWIE

We Lwowie zostało zorganizowane Zrzeszenie Chrześcijańskich Przedstawicieli Handlowych. Teren działalności zrzeszenia obejmuje woj. lwowskie, stanisławowski, tarnopolskie i wołyńskie. Celem zrzeszenia jest obrona interesów zawodowych, oraz dążenie do podniesienia polskiego handlu i przemysłu.

BRANŻOWE ZEBRANIA NA PRADZE

Związek Polski na Pradze zwołał szereg branżowych zebrań kupieckich dla omówienia konkretnych sposobów odzyskania poszczególnych gałęzi handlu.

W dniu 17 bm. o godz. 19 min. 30 odbędzie się zebranie kupców praskich branży mydlarskiej.

W dniu 18 bm. o godz. 19 min. 30 zebranie branży konfekcyjno-galanteryjnej.

W niedzielę, dnia 20 bm. o godzinie 13, odbędzie się zebranie kupców węglowych z terenu Pragi i okolic.

Wszystkie zebrania branżowe odbywają się w lokalu Związku Polskiego na Pradze, przy ul. Tarchomińskiej 12 m. 36.

ZEBRANIE ZARZĄDU S. K. P.

Odbyło się zebranie Zarządu S. K. P. poświęcone prawie w całości sprawom ustalenia wytycznych nowego statutu S. K. P. w Warszawie oraz sprawie uzgodnienia z Min. Przem. i Handlu niektórych przepisów ramowego

statutu zrzeszeń powiatowych.

Przedyskutowano również sprawę uzupełniających wyborów do Izby Przemysłowo-Handlowej w Lublinie i Sosnowcu.

Po załatwieniu spraw wewnętrznych - organizacyjnych przyjeżdża 16 nowych członków.

ZEBRANIE KUPCÓW WINNO-KOLONIALNYCH PRZY S. K. P.

Dnia 15 bm. w lokalu S. K. P. przy ul. Zielnej 50, odbyło się zebranie dyskusyjne Kola Kupców Winno-Kolonialnych, na którym referat pod tyt. „Jak się powinno kalkulować”, wygłosił p. prof. Aleksander Lipa.

Dalsze części porządku dziennego zebrania objęła omówienie sprawy zawarcia umowy zbiorowej z pracownikami w branży winno-kolonialnej, oraz aktualne kwestie związane z koncepcjami na sprzedaż wyrobów polskiego monopolu tytoniowego.

ZEBRANIE SEKCJI DOSTAWCÓW BIUROWYCH KOŁA PAPIERNIKÓW PRZY S. K. P.

Dnia 16 bm. w siedzibie S. K. P. przy ul. Zielnej 50, odbyło się zebranie Sekcji dostawców biurowych Koła Papierników przy S. K. P.

Porządek dzienny zebrania objął omówienie spraw bieżących.

Z KOMISJI UNARODOWIENIA HANDLU

Komisja unarodowienia handlu przy Wielkopolskim Związku Chrześcijańskich Zrzeszeń Kupieckich w Poznaniu rozpatrywała na ostatnim posiedzeniu zagadnienie roli chrześcijańskiego przedsiębiorstwa w unarodowieniu handlu. Ustalono pojęcie chrześcijańskiego przedsiębiorstwa w handlu i przemysle, zasady, którymi przedsiębiorstwo takie kierować winno się przy zakupie i sprzedaży towaru, stosunek do przedstawicieli handlowych, personelu i etycznych zasad prowadzenia przedsiębiorstwa. (hs.)

ZEBRANIE KUPIECKIE W POZNANIU

W dniu 17 bm. o godz. 20-tej w Domu Kupiectwa w Poznaniu odbędzie się nadzwyczajne walne zebranie Zrzeszenia Kupców Chrześcijańskich. Walne zebranie odbędzie się w kwietniu po uroczystości 25-lecia Zrzeszenia. (hs.)

Kupiectwo polskie organizuje pielgrzymkę do Częstochowy

Przygotowania do Ogólnopolskiej Pielgrzymki Kupiectwa, zorganizowanego w ramach Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego, do Częstochowy, posuwają się naprzód.

Stow. Kupców Polskich, które z ramienia Naczelnej Rady kierować będzie organizacją Pielgrzymki, wyłoniło już specjalną komisję, dla opracowania technicznej strony Pielgrzymki.

Data Pielgrzymki projektowana na drugą połowę maja lub na

początek czerwca rb., ustalona zostanie przez Zjazd Delegatów Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupiectwa Pol., który odbędzie się jeszcze w ciągu bież. miesiąca.

Wszelkich informacji, związanych z organizacją Pielgrzymki udziela biuro S. K. P., Warszawa, Zielna 50, tel. 545-50 (Referat Pielgrzymki).

Przypomnieć należy, że projekt Pielgrzymki kupiectwa Polskiego do Częstochowy, uchwalony został na listopadowym Kongresie Kupieckim w stolicy.

WAŻNE DLA KUPCÓW

POLSKI PRZEMYSŁ KONFEKCYJNY
Warszawa — Widok 16, tel. 651-51
jest chrześcijańskim źródłem zakupów hurtowych damskiej, męskiej i pościelowej

Organizacje te za naczelne hasło i cel postawiły sobie wyzwolenie naszego handlu, przemysłu i rzemiosła z pęt kapitału obcego i wpływów obcych.

Walka raz rozpoczęta — skończyć się musi zwycięstwem strony polskiej. Bój trwa — ale nie wszyscy ci, którzy nazywają się Polakami i którzy po polsku myślą i czują — walczą na froncie o Polskę naprawdę polską. Poprostu świadomie, czy z lenistwa zajęli postawę bierną, postawę obserwatora; nie potrafili rozbudzić w sobie entuzjazmu walki, nie mają w swoich sercach zarzewia czynnego patriotyzmu.

A przecież czynny patriotyzm — to zwycięstwo!

On bowiem rodzi zespolenie sił w walce, która jest walką wytrwałości: nieefektowną, niebłyskotliwą, niekrzykliwą walką o wspólny cel. Codzienna, szara, żmudna walka na gospodarczym odcinku życia, walka o tym donioślejszym znaczeniu, że wyniki jej zaważają na odcinkach politycznym, spo-

łecznym i tyłu innych.

Życie gospodarcze jest bramą, po wywaleniu której polskie szeregi wejdą w bastiony walki o ostateczne zwycięstwo.

Ci, którzy oddawna walczą o polskość Polski — oczekują poparcia ze strony całego społeczeństwa, oczekują nowych ludzi w walce, ludzi wytrwałych i konsekwentnych w czynie.

Kupiectwo na F. O. N.

W dniu 26 b. m. odbędzie się w Warszawie uroczyste przekazanie armii polskiej 40-tu ciężkich karabinów maszynowych, ofiarowanych na F. O. N. przez polskie kupiectwo chrześcijańskie. Dar polskiego kupiectwa odbierać będzie cała dywizja warszawska.

Kupcy samochodowi realizują hasło unarodowienia handlu

W dniu 14 b. m. odbyło się w lokalu S. K. P. w Warszawie zebranie organizacyjne Chrześcijańskiego kupiectwa branży samochodowej.

Niezwykle licznie reprezentowane kupiectwo z terenu całej Polski dało wyraz niezłomnej chęci realizowania w swojej dziedzinie hasła unarodowienia

handlu, rzuconych na Kongresie Kupiectwa Polskiego w listopadzie ub. r.

Wyrazem powszechności tych dążeń, jak i zainteresowania nowopowstałą organizacją może być fakt przybycia na zebranie przedstawicieli prowincji tak bliższej, jak i najdalej od stolicy położonej.

Uwzględnienie postulatów kupiectwa Wyodrębnienie obrotów artykułami podlegającymi podatkowi scalonemu

Od szeregu artykułów, jak wódki, monopolowe, gatunkowe, wino, ocet, zapalki, drożdże itd. podatek przemysłowy pobierany jest w formie scalonej, co oznacza, że podatek ten

jest płacony nie przez producenta, hurtownika i detalistę, lecz wyłącznie przez producenta, o ile chodzi o artykuły krajowe, i przez — importera, o ile chodzi o artykuły pochodzenia zagranicznego.

Związek Polski w Zagórowie

W dniu 13 b. m. w Zagórowie pow. Konin odbyło się zebranie organizacyjne Kola Związku Polskiego. Zebraniu przewodniczył p. mag. Marczuk, a obowiązki sekretarza sprawował p. Stanisław Cieluba. Referat na temat „Czym jest i do czego dążyć” Związek Polski wygłosił delegat Zarządu Głównego Związku Polskiego p. Henryk Szeib z Poznania.

Do Zarządu Kola „weszli” ks. kanonik Sowiński, mgr. Marczuk, dr. Zych, Stanisław Cieluba, Szczepan Kubiński, Kazimierz Mróz, Zenon Zywert i Mieczysław Myszkowski.

Polski stan posiadania w Zagórowie zrobił znaczne postępy w ostatnich latach i w niektórych gałęziach handlu zdobył decydującą przewagę. Mam nadzieję, że nowe Kolo Zw. Polskiego przyczyni się do wzrostu uświadomienia w okolicznych wioskach, które jeszcze popierają żydowski handel. (hs.)

Nieporozumienie

Podczas licznej demonstracji w związku ze zbrodnią lubońską w dniu 7 bm. wybito szyby w firmie Teofil Marzec, skład herbaty, kawy i kakao.

Spis polskich fabryk i hurtowni

W celu ułatwienia społeczeństwu zorientowania się w źródłach zakupu towarów czysto polskiej i chrześcijańskiej produkcji, Związek Obrony Przemysłu Polskiego w Poznaniu wydał trzeci z rzędu Skorowidz Firm Polskich przemysłowych i handlowych na terenie całego kraju w olbrzymim, jak na stosunki polskie, nakładzie 50.000 egzemplarzy.

Popierać przemysł i handel polski czynnie oznacza kupować czysto polskie towary. Ale chcąc je kupić, trzeba wprawdzie wiedzieć, który towar rzeczywiście odpowiada tym wymaganiom. Skorowidz Zw. Obrony Przem. Pol. jest pod tym względem pewnym źródłem informacji.

Polscy drogiści z Poznania rozszerzają swą działalność

Zarząd Główny Zw. Drogerzystów R. P. w Poznaniu za pośrednictwem Zw. Obrony Przem. Pol. w poczuciu solidarności z całym polskim kupiectwem i jego Kongresem, postanowił działalność swoją rozszerzyć na całą Polskę.

W akcji tej znajdzie on niewątpliwie poparcie ogółu kupiectwa polskiego i jego zrzeszeń organizacyjnych.

By przeprowadzić swe cele, Zarząd Główny musi stosować bez-

względnie zasady przyjęte na ogólnopolskim Kongresie Kupiectwa Chrześcijańskiego, wzmacniać i propagować je oraz przeprowadzić ścisłą statystykę a) polskich i żydowskich drogerji, b) nabytku drogistowskiego, by móc po odpowiednim przygotowaniu skierować go tam, gdzie polskie placówki są potrzebne i konieczne, c) przygotować program ustosunkowania się polskiej organizacji drogistowskiej do organizacji żydowskich.

lących już i nowopowstałych związków, Komitet Organizacyjny przystąpi do zwołania kongresu, który będzie publiczną manifestacją zorganizowanej siły polskiego przemysłu i handlu drzewnego.

Komitet organizacyjny Kongresu, zamierzając utworzyć organizację w głównych ośrodkach Polski, prosi wszystkich przedstawicieli przemysłu i handlu drzewnego o wypowiedzenie swych uwag w tej sprawie, o nadysłanie swych adresów oraz o wskazanie osób, które mogłyby podjąć na swym terenie tę wielce odpowiedzialną pracę.

Komitet wierzy, że w zrozumieniu wielkiego znaczenia podjętej akcji, wszyscy chrześcijańscy przedstawiciele branży drzewnej nie odmówią swego czynnego współdziałania i zechcą porozumieć się w tym celu z Komitetem Organizacyjnym I. Ogólnopolskiego Kongresu Chrześcijańskich Przemysłowców i Kupców Drzewnych w Poznaniu, ul. Fr. Ratajczaka 33

Przemysłowcy i kupcy drzewni organizują kongres

Organizacje drzewne Zachodniej Polski utworzyły Blok Chrześcijańskich Organizacji Drzewnych, który wyłonił wspólną reprezentację i występować będzie od tej chwili na terenie Rady Naczelnej Związków Drzewnych jako zwarta grupa, związana wspólnotą zadań i celów.

Blok przystępuje obecnie do zorganizowania chrześcijańskich przemysłowców i kupców drzewnych w całej Polsce.

Po ujęciu w jednolite ramy istnieje

W następnej Kronice Kupieckiej dalszy artykuł z cyklu „Nasz Samorząd Gospodarczy” p. t. „Samorząd generalnych dyrektorów”.

PODRÓŻUJ SAMOLOTEM